

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/188/2024
Identifikačné číslo spisu:	8620201168
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8620201168.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporu žalobcu U. O., narodeného XX. Y. XXXX, L., M. XXX/XX, právne zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Cífrom, Lučenec, Janka Kráľa 5/A, IČO: 37 756 508, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK-5Csp/40/2020, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. júna 2024 sp. zn. 5CoCsp/37/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bardejov z 02. marca 2022 č.k. 5Csp/40/2020-362 (ďalej len „súdu prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“) v spojení s opravným uznesením z 12. júla 2023 č.k. SK-5Csp/40/2020-459, ktorým, „...určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.: XXXXXXXXXX zo dňa XX. P. XXXX uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., je bezúročný a bez poplatkov; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 858,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 858,50 eur od 7. novembra 2020 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu“ (výrok I.); žalobcovi podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

1.1. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 7 ods. 1, § 9 ods. 2 písm.

g) a k), § 11 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z."), § 451 ods. 1 a ods. 2 a § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. z 18. apríla 1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“). Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa XX. P. XXXX uzatvoril žalobca s predávajúcim spoločnosť AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. kúpnu zmluvu na kúpu osobného motorového automobilu zn. VOLKSWAGEN Passat Variant 2.0 TDI Blue Highline Vin: WVWZZZ3CZ7E150696 za kúpnu cenu 6 634 eur. Kúpu vozidla financoval sčasti z vlastných prostriedkov a sčasti z úveru s tým, že časť kúpnej ceny v sume 3 300 eur mala byť predávajúcemu uhradená pri podpise kúpnej zmluvy a doplatok kúpnej ceny, v sume 3 334 eur, mal byť predávajúcemu uhradený prostredníctvom úveru na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“) so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (právny predchodca žalovanej). Poskytnutý úver mal žalobca žalovanej splatiť 72 mesačnými splátkami vo výške mesačnej splátky 107,50 eura. Celková čiastka úveru predstavovala sumu 7 740 eur.

1.2. Praktický význam a dôležitosť podanej žaloby pre žalobcu súd prvej inštancie vzhľadom najmä v tom, že po jej vyhodení bude žalobca disponovať jasnou informáciou o rozsahu jeho záväzku voči žalovanej. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere je potrebné považovať v zmysle § 11 ods. 2 zákon č. 129/2010 Z. z za bezúročný a bez poplatkov. Mal za to, že predmetná zmluva neobsahuje niektoré z obligatórnych náležitostí požadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy). Poukázal najmä na to, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere je nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať v súlade s vyššie spomínaným ustanovením celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. V danom prípade bola celková výška spotrebiteľského úveru v sume 4 761 eur uvedená v zmluve nesprávne, nakoľko správna výška mala byť 3 334 eur. V tejto súvislosti prvoinštančný súd poukázal najmä na § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého kúpna zmluva a zmluva o úvere sú vzájomne závislými zmluvami, preto je nevyhnutné posudzovať ich ako jeden celok. Ohľadne otázky vzájomného prepojenia týchto dvoch zmlúv odkázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zaoberajúce sa danou problematikou, a to rozsudok z 30. apríla 2021 sp. zn. 5Sžo/21/2013, ako aj z 23. januára 2014 sp. zn. 8Sžo/2/2013 a pod. Uviedol, že kúpna zmluva bola podstatnou pre vznik spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu, nakoľko z jej ustanovení ako aj skutkových okolností pri predaji vozidla vyplynulo, že tvorí právny základ na uzatvorenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere na prefinancovanie ceny automobilu. Vznik Zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol jednoznačne závislý od vzniku Kúpnej zmluvy, ktorá obsahovala jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške 3 334 eur. Uvedená suma mala byť podľa súdu prvej inštancie skutočnou výškou úveru. V zmluve bola ale uvedená iná výška úveru, a to 4 761 eur, pričom neexistovalo žiadne také dojednanie, na podklade ktorého bolo možné odchyliť sa od jasnej vôle žalobcu prejavenej v Kúpnej zmluve. Súd prvej inštancie bol preto toho názoru, že medzi stranami nedošlo k zhodnému prejavu vôle ohľadne celkovej výšky úveru. Právny predchodca žalovanej svojvoľne zmenil (navýšil) v Zmluve o spotrebiteľskom úvere výšku úveru na 4 761 eur oproti dohodnutej výške úveru (3334 eur) v Kúpnej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 2015 sp.zn. 6Sžo/61/2014). Právny predchodca žalovanej svojvoľne a jednostranne doplnil predmet financovania v zmluve o úvere v časti Predmet financovania B, kde uviedol určité doplnkové služby, ako napr. doplnkový zákaznícky servis 350 eur a ďalšie. Predmet financovania B predstavoval spolu sumu 1 427 eur. K tejto skutočnosti súd prvej inštancie uviedol, že uvedené doplnkové služby neboli spotrebiteľom vyžiadané a ani individuálne vyjednané v súlade s § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dôkazné bremeno v prípade preukázania opaku nesie v tomto prípade dodávateľ. Zároveň poukázal na to, že zákon č. 129/2010 Z. z. vo svojich zákonných ustanoveniach jasne diferencuje medzi poskytnutým úverom a celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom, a preto žalobca správne namietal nesprávnosť celkovej výšky úveru, nakoľko boli do istiny započítané doplnkové služby, ktoré sú v skutočnosti súčasťou povinných nákladov úveru v zmysle ustanovenia § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie zdôraznil, že dojednávanie

predmetnej náležitosti bolo opakovane zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie posúdené ako nekalá obchodná praktika a uzavrel, že právny predchodca žalovanej sa dopustil porušenia povinnosti vyplývajúcej jej z ustanovenia § 7 ods. 1,2 písm. a), b) zákona č. 250/2007 Z. z. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že v Zmluve o úvere je nesprávne uvedená aj ročná percentuálna miera nákladov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže RPMN uvedená v zmluve v hodnote 19,09 % je nesprávna, nakoľko správna výška RPMN činila 38,5 %. Vychádzajúc zo správnej výšky úveru 3 334 eur, ktorá mala byť v zmluve uvedená, mal byť údaj RPMN v správnej výške 38,50 %. Výpočet uskutočnil s odkazom na stránku kalkulačky ministerstva financií. Uviedol, že RPMN bola v Zmluve o úvere uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa a na podporu argumentácie o vzájomnej kontinuite kúpnej zmluvy na motorové vozidlo a zmluvy o úvere poukázal na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. októbra 2021 sp. zn. 2 Cdo 165/2020, z ktorého zároveň citoval. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal žalobcom uplatneným nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Konštatoval, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 3 334 eur. Z prehľadu a sumarizácie úhrad vyplývalo, že žalobca za obdobie od 01. apríla 2016 do 10. júla 2020 doposiaľ uhradil sumu 4 192,50 eura. Z uvedeného bolo zrejmé, že žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila, pričom bezdôvodné obohatenie predstavovalo sumu 858,50 eura. K vzniku bezdôvodného obohatenia došlo prvý raz dňa 12. novembra 2018, kedy bola uhradená žalobcom suma 107,50 eura. Zároveň si žalobca uplatnil proti žalovanej aj úrok z omeškania vo výške 5 % odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby, a preto súd prvej inštancie výrokom II. rozsudku žalobe aj v uvedenej časti vyhovel.

1.3. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil zásadou úspechu, keď úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň konštatoval, že o výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením. Neuvedol to ale vo výroku rozsudku v bode III.

2. Odvolací súd v dôvodoch potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozhodnutím. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy správne vyhodnotil, pričom jeho skutkové závery sa v celom rozsahu opierajú o vykonané dokazovanie. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na správnych skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

2.1. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP) odvolací súd poukázal na ustanovenie § 52a ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v ods. 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahradzujúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami. Vyššie uvedené ustanovenie bolo doplnené novelou Občianskeho zákonníka uskutočnenou zákonom č. 568/2007 Z. z. Táto nová právna úprava ráta s tým, že pri jednom rokovaní medzi dodávateľom a spotrebiteľom môžu byť uzavreté viaceré zmluvy, pričom často sú tieto zmluvy uzavreté medzi rôznymi subjektmi, ak dodávateľ zároveň vystupuje nielen vo svojom mene, ale aj v mene tretieho subjektu (napr. kúpa spotrebného tovaru a jeho financovanie prostredníctvom úveru poskytnutého treťou osobou). Pri zmluvách uzavretých mimo prevádzkových priestorov dodávateľa, ak spotrebiteľ využije svoje právo na odstúpenie od zmluvy (napr. podľa § 8 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho) alebo odstúpi od zmluvy v prípade, ak plnenie dodávateľa je vadné a vady predávanej veci sú neodstrániteľné (§ 623 ods. 1 Občianskeho zákonníka), spotrebiteľ sa dostáva do situácie, že iná, z hľadiska jej účelu, závislá zmluva zostáva platnou, pričom pre spotrebiteľa takáto zmluva nemá význam, keďže svojou povahou je zmluvou, ktorej predmet, či kauza sa realizuje len v spojení s inou zmluvou. Preto sa pre spotrebiteľské zmluvy zaviedla obdobná právna úprava ako v § 275 Obchodného

zákonníka, ktorá sa vzťahuje na tzv.viazané spotrebiteľské zmluvy, ktoré vyplývajú z povahy alebo stranám známeho účelu týchto zmlúv. Viazanosť týchto zmlúv spočíva v tom, že zánik jednej zo závislých zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie, spôsobuje priamo ex lege zánik ostatných závislých zmlúv bez potreby prejavu vôle zmluvných strán, resp. spotrebiteľa. Zakotvila sa právna konštrukcia obdobná ako pri tzv. fixnej zmluve (§ 575ods.3 Občianskeho zákonníka) s tým, že v prípadoch, keď plnenie iného záväzku nemá pre spotrebiteľa žiadny hospodársky význam, zo zákona nastáva jeho zánik. V dôvodovej správe sa uvádza, že takáto právna konštrukcia posilní postavenie spotrebiteľa v súvislosti s cieľom vymedzeným v článku 153 Zmluvy o založení ES a to zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov v spoločenstve.

2.2. V danom prípade z uzatvorenej kúpnej zmluvy a zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplynula v zmysle § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačná závislosť týchto zmlúv. Ak podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka je daná vzájomná zmluvná závislosť, tak táto závislosť musí byť zrejmá aj z obsahu dojednaných zmlúv a teda nesmie byť vzájomné dojednanie takýchto zmlúv odlišné. Uplatnenie § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka na zmluvné dojednanie (kúpnu zmluvu a spotrebiteľský úver) bolo v tomto prípade zásadné. Vzhľadom na vyššie uvedené, vo vzťahu k preskúmvanej veci odvolací súd konštatoval, že medzi stranami zmluvného úverového vzťahu - medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovanej ako veriteľom nedošlo k zhodnému prejavu vôle o výške úveru. Údaj o výške úveru obsiahnutý v Zmluve o úvere z 25. marca 2016 nebol správny, keďže žalobca jednoznačne prejavil vôľu prijať úver od veriteľa vo výške 3 300 eur, t. j. v sume zodpovedajúcej zvyšnej časti kúpnej ceny osobného motorového vozidla dojednanej v zmysle kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a predávajúcim AUTOBAZAR AAA AUTO a.s. Z kúpnej zmluvy uzavretej toho istého dňa bolo zrejmé, že výška 3 300 eur je výslovne uvedená ako doplatok kúpnej ceny predmetu financovania A vo výške 3 334 eur. Odvolací súd sa priklonil k názoru súdu prvej inštancie, že právny predchodca žalovanej jednostranne vo formulárovej zmluve o úvere určil výšku úveru 4 761 eur a jednostranne doplnil predmet financovania B (spolu v sume 1 427 eur), o ktorý ale žalobca nežiadal, tieto doplnkové služby si dobrovoľne nezvolil, boli pre žalobcu dodatočne povinnými nákladmi. Pri podpise zmluvy nebol o predmete financovania B informovaný, žalobca nevedel, ani mu nebolo jasné, aký mal byť účel týchto doplnkových služieb a v prospech koho boli vlastne uzavreté. Prijatie týchto služieb žalobcom bolo podmienkou získania úveru, žalobca mal možnosť iba podpísať predformulované listiny, alebo ich ako celok odmietnuť. Išlo o typický prípad spotrebiteľskej zmluvy, kedy spotrebiteľ vstúpil do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemal reálne možnosti tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník v rámci osobitnej ochrany spotrebiteľov (ustanovenie § 52 a nasl.) výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné a neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Potom údaj o výške istiny spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve sumou 4 761 eur je nesprávny, čo v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) v spojení s § 11 ods.1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. je samostatným dôvodom bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru.

2.3. Odvolací súd vyslovil rovnaký názor ako súd prvej inštancie, že vôľou žalobcu bolo získať úver v konkrétnej výške 3 300 eur, žiadne doplnkové služby si sám nevyžiadal a dobrovoľne nezvolil, všetky doplnkové služby sú fakticky skrytými poplatkami za poskytnutie úveru a boli pre žalobcu dodatočne povinnými nákladmi a nie je pritom dôležité pomenovanie týchto povinných nákladov, ale ich skutočný účel. Povinné náklady v žiadnom prípade nesmú tvoriť istinu úveru. Obranu žalovanej, že ide o samostatné tovary a služby, ktoré nemajú súvis so samotným úverom, ale sú viazané na predmet kúpy, teda nie je možné hovoriť o akýchkoľvek poplatkoch, či nákladoch súvisiacich s poskytnutím spotrebiteľského úveru, vyhodnotil odvolací súd ako účelovú. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že úverovú zmluvu podpisoval právny predchodca žalovanej, preto za týchto okolností musel právny predchodca žalovanej pri uzatváraní úverovej zmluvy vedieť, o financovanie ktorých položiek úverom mal žalobca záujem, a o ktoré naopak záujem nemal a v súlade s tým mal postupovať aj pri koncipovaní úverovej zmluvy.

2.4. Na podporu správnosti vyslovených záverov odvolací súd poukázal na skutkovo a právne obdobné prípady napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28. júna 2022 sp. zn. 22CoCsp/18/2022, z 30 marca 2023 sp. zn. 20CoCsp/46/2022 a z 30. júna 2022 sp. zn. 7CoCsp/5/2022 a tiež aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 165/2020. Uzatváral, že ak žalovaná pri výpočte RPMN nevychádzala zo správnej výšky spotrebiteľského úveru, ale zo sumy vyššej v porovnaní so sumou 3 300 eur uvedenou v kúpnej zmluve z 25. marca 2016, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Ročnou percentuálnou mierou nákladov v súlade s § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, sa rozumeli celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v súlade s § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

2.5. Pokiaľ ide o vecne správny výrok o trovách konania, odvolací súd v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 upresnil, kto a ako o výške priznanej náhrady rozhodne. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s stanovením § 262 ods. 2 CSP. Keďže žalovaná v odvolacom konaní nebola úspešná, odvolací súd preto priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolaiteľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalovaná namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ nebola vyriešená, a to či „...suma úveru poskytnutá na financovanie tovaru a služieb, ktorý je vo vzťahu k hlavnému predmetu nákupu tzv. doplnkovým tovarom, je podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. nákladom podľa § 2 písm. g), alebo istinou úveru podľa § 2 písm. l) ? Je dodávateľ viazaného spotrebiteľského úveru hmotnoprávne zodpovedný za kvalitu a primeranosť ceny financovaného tovaru, alebo služieb? Podľa názoru žalovanej súdy oboch inšancií pri posudzovaní danej veci nesprávne prihliadli na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021 sp. zn. 2Cdo/165/2020, resp. rozhodnutia ESD Radlinger a spol. c/a FINWAY. V oboch prípadoch nejde o skutkovo a právne zhodnú vec a preto nie je možné konštatovať, že by nastolená sporná právna otázka už bola rozhodovacou činnosťou vyšších súdov vyriešená. Skutkovú odlišnosť žalovaná videla v tom, že vo veci sp. zn. 2Cdo/165/2020 v úverovej zmluve spoločnosti AUTOLEASING SK, s.r.o. nebolo nikde uvedené, z akého dôvodu sa vlastne čerpá vyšší úver, než je potrebný na kúpu auta. V porovnaní s úverovou zmluvou, ktorá bola predmetom konania v právnej veci sp. zn. 2Cdo/165/2020 v danom prípade zmluvná dokumentácia právneho predchodcu žalovanej obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. V úverovej zmluve bol v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z., konkrétne § 9 ods. 2 a 15 uvedený vsetok financovaný tovar a služby. Bola v nej uvedená presná výška úveru, ktorou sa financuje kúpa automobilu (3 334,00 eur - predmet financovania A) a ako aj výška úveru, ktorou sa financujú ďalšie služby (1 427,00 eur - predmet financovania B). Predmet financovania B bol v úverovej zmluve jasne a zrozumiteľne rozpísaný (druhá strana úverovej zmluvy - v časti: PREDMET FINANCOVANIA B). Nejednalo sa tak o žiaden skrytý tovar, službu, či poplatok. Kúpna cena motorového vozidla uvedená v úverovej zmluve zároveň korešpondovala s kúpnu cenou motorového vozidla uvedenou v kúpnej zmluve. Jedná sa tak o celkom rozdielny skutkový stav. Aj v prípade rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie z 21. apríla 2016, C-377/14 Radlinger a spol. c/a FINWAY platí to, čo už bolo uvedené. V danej veci bolo ťažiskom pozornosti súdu poplatok za poskytnutie úveru. Na zaplatenie tohto poplatku veriteľ spotrebiteľovi „naoko“ požičal a obratom si ho ponechal, čím dostal túto položku na stranu príjmov a nie výdavkov spotrebiteľa. Aplikácia vyššie uvedeného rozhodnutia ESD je dôsledkom povrchnej aplikácie práva. Za ďalšie, že súdy nižších inšancií sa platnosťou zmluvy o doplnkovom tovare vôbec nezaoberali, hoci žalobca celé odôvodnenie žaloby založil na tom, že zmluvy o doplnkovom tovare síce podpísal, ale vôbec tak nechcel urobiť (chýbajúca náležitosť vôle) a teda súdy mali ako predbežnú otázku rozhodnúť, či sú zmluvy o doplnkovom tovare ne/platné. Ďalej uviedla, že zmluvy o kúpe tovaru a služieb sú samostatnými zmluvami, uzatvorenými s

inými účastníkmi, pričom hlavný predmet plnenia nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou a poisťna zmluva nemôže byť neprijateľnou podmienkou úverovej zmluvy. Poukázala na to, že žalobca požiadal žalovanú o poskytnutie úveru aj na ďalší tovar a služby, išlo teda výlučne o prejav jeho vôle, nie o prejav vôle žalovanej a predmet financovania A predmet financovania B sú v zmluve výrazne a zrozumiteľne uvedené, nejde o žiadny skrytý tovar, službu alebo poplatok. Poukázala na to, že suma 1 427 eur by bola nákladom spotrebiteľa len v jedinom prípade a to ak by spotrebiteľ za túto sumu nič nedostal, avšak v prejednávanej spore žalobca za túto sumu dostal povinnú výbavu vozidla, služby spojené s jeho predajom a odovzdaním a zmluvné poistenie vozidla na celú dobu splácania úveru. Bola toho názoru, že RPMN nie je nič iné než vyjadrenie ceny peňazí u konkrétneho poskytovateľa úveru a teda suma za doplnkový tovar je cena a teda nepatrí do nákladov spotrebiteľa, keď nákladom spotrebiteľa je len rozdiel medzi celkovou sumou, ktorú od veriteľa dostal a celkovou sumou tovaru a služieb a nie je ziskom veriteľa, nakoľko skončila u „tretích“ osôb. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedol, že považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne, ktorého právne závery sú v súlade s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo viacerých rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných prípadoch (sp. zn. 4Cdo/135/2024, sp. zn. 2Cdo/304/2021, sp. zn. 5Cdo/71/2023, sp. zn. 8Cdo/33/2023, 4Cdo/98/2023, sp. zn. 9Cdo/291/2021, sp. zn. 4Cdo/175/2022, sp. zn. 7Cdo/106/2022, sp. zn. 4Cdo/29/2023, sp. zn. 4Cdo/93/2022, sp. zn. 7Cdo/31/2022, sp. zn. 4Cdo/322/2020, sp. zn. 2Cdo/165/2020). Za podstatné označil predovšetkým rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021 sp. zn. 2Cdo/165/2020, z ktorého bodov 29. a 30. zároveň citoval. Mal za to, že žalovaná stavia svoje úvahy na nesprávnych skutkových predpokladoch, prispôbených vlastnej interpretácii, a preto logicky dospieva aj k nesprávnym právnym záverom. Vopred predformulované zmluvné podmienky vo vzťahu k cene automobilu a istine úveru odporovali v danom prípade skutočnej vôli klienta spotrebiteľa. Týmto došlo k uvedeniu spotrebiteľa do omylu v otázke skutočnej odplaty t. j. celkových nákladov za poskytnutie úveru a to skrz pripočítania ceny doplnkových produktov k istine úveru využívaných ako nástroj na zahmlievanie skutočnej odplaty. Pokiaľ chcel žalobca dostať úver na automobil za ponúkaných podmienok mal len dve možnosti, podpísať všetky listiny s vopred pripraveným obsahom, alebo ich ako celok odmietnuť, čo by viedlo k nemožnosti automobil zakúpiť a financovať ho úverom za ponúknutých podmienok. Navrhoval, aby dovolací súd dovolanie žalovanej ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ

uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Podľa názoru žalovanej je jej dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP majúc za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu (ale aj súdu prvej inštancie) záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte neboli vyriešené a síce „suma úveru poskytnutá na financovanie tovaru a služieb, ktorý je vo vzťahu k hlavnému predmetu nákupu tzv. doplnkovým tovarom, je podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. nákladom podľa § 2 písm. g), alebo istinou úveru podľa § 2 písm. l) ? Je dodávateľ viazaného spotrebiteľského úveru hmotnoprávne zodpovedný za kvalitu a primeranosť ceny financovaného tovaru, alebo služieb?“.

11. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie vecí odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

12. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

13. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

14. Ešte pred samotným posúdením „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená

meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

15. Dovolací súd poukazuje na to, že právne otázky v zmysle § 421 ods. 1 CSP nemôžu mať hypotetický charakter ale sú spojené so skutkovým stavom z ktorého odvolací súd vychádzal, t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia tejto konkrétnej otázky.

16. Podľa právnej vety judikátu R 49/2022 „Celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2022, sp. zn. 9Cdo 287/2021)".

16.1. V rozsudku vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. sa Súdny dvor Európskej Únie okrem iného vyjadril k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv a na otázku vnútroštátneho súdu, akým spôsobom sa má vykladať pojem „celková výška úveru" obsiahnutý v článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 a pojem „výška čerpania" obsiahnutý v bode I prílohy I tejto smernice odpovedal, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I. prílohy I. tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V rozhodnutí Súdny dvor uviedol, že dôsledkom takéhoto postupu, t. j. zahrnutia nákladov spotrebiteľa spojených s úverom do výšky čerpania úveru, je podhodnotenie RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87). Zároveň informácia o celkových nákladoch úveru umožňuje spotrebiteľovi porovnať ponuky úverov a posúdiť rozsah jeho záväzku (bod 90).

16.2. V rozsudku z 30. novembra 2022 sp. zn. 4Cdo/322/2020 sa najvyšší súd zaoberal otázkami „1/ či suma úveru poskytnutá na financovanie tovaru, ktorý je vo vzťahu k hlavnému účelu nákupu tzv. doplnkovým tovarom je podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nákladom podľa § 2 písm. g) alebo istinou úveru podľa § 2 písm. l) a „2) či je dodávateľ viazaného spotrebiteľského úveru hmotnoprávne zodpovedný za kvalitu financovania tovaru alebo služieb", pričom uviedol, že prvú právnu otázku nastolenú dovolateľkou možno pokladať za vyriešenú uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021 sp. zn. 2Cdo/165/2020, so záverom, že „z obsahu kúpnej zmluvy vyplýva, že časť kúpnej ceny vo výške 684,80 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise zmluvy, a že zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 5.489,20 eur bude predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere. Z obsahu úverovej zmluvy však jednoznačne vyplýva celková dojednaná výška úveru v sume 6.163,20 eur s tým, že predmetný spotrebiteľský úver bol účelovo viazaný, a to na obstaranie tam uvedeného predmetu financovania, ktorým bolo predmetné motorové vozidlo Citroën C4 Grand Picasso Diesel 1,6 HDi. Dovolací súd však konštatuje, že v zmysle § 52a ods. 2 OZ vyplýva jednoznačná závislosť týchto zmlúv, čo nerozporovali ani súdy nižšej inštancie. Avšak dovolací súd je toho názoru, že pokiaľ v zmysle § 52a ods. 2 OZ je daná vzájomná zmluvná závislosť, tak táto závislosť musí byť zrejmá aj z obsahu dojednaných zmlúv, a teda nesmie byť vzájomné dojednanie takýchto zmlúv odlišné. V tomto prípade nekorešpondujúce v dojednanej výške pri kúpnej zmluve - kúpnej ceny (5.489,20 eur) a pri spotrebiteľskom úvere - výška spotrebiteľského úveru (6.163,20 eur). A to bez ohľadu na vystavenú faktúru č. U., ktorou bol fakturovaný predaj osobného automobilu Citroën C4 Grand Picasso 1,6 HDi vrátane doplnkového zákazníckeho servisu a Carlife Garancia. Dovolací súd tak konštatuje, že uplatnenie § 52a ods. 2 OZ na zmluvné dojednanie (kúpnu zmluvu a spotrebiteľský úver) je v tomto prípade zásadné. Na základe uvedeného je nepochybné, že RPMN uvedená v úverovej zmluve nezodpovedá kúpnej cene, ktorá je uvedená v kúpnej zmluve, t. j. 6.174 eur, po odpočítaní zaplatených 684,80 eur v sume 5.489,20 eur a následkom čoho je úverová zmluva bezúčinná a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z. z....". So zreteľom na uvedené ani senát najvyššieho súdu 4C nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od týchto záverov,

pretože neboli v rozpore s ustanovením § 52a ods. 4 Občianskeho zákonníka, a preto konštatoval, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov.

17. V danom prípade vzhľadom na prvoinštančným súdom zistený skutkový stav, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, dovolací súd konštatuje, že v zmysle § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva jednoznačná závislosť kúpnej zmluvy na kúpu osobného motorového automobilu a zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto bol správny názor odvolacieho súdu, že pokiaľ je v zmysle citovaného zákonného ustanovenia daná vzájomná zmluvná závislosť, tak táto závislosť musí byť zrejmá aj z obsahu dojednaných zmlúv, a teda nesmú byť vzájomné dojednania takýchto zmlúv odlišné. V tomto smere je potom zrejmé nekorešpondujúce dojednanie výšky kúpnej ceny pri kúpnej zmluve a pri spotrebiteľskom úvere - výška spotrebiteľského úveru. Na základe uvedeného je nepochybné, že RPMN uvedená v spotrebiteľskej úverovej zmluve nezodpovedá kúpnej cene, ktorá je uvedená v kúpnej zmluve, následkom čoho treba úverovú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. Dovolací súd považuje preto právny záver odvolacieho súdu za zodpovedajúci skutkovému stavu. V žiadnom prípade sa takto vyslovenými a prezentovanými názormi odvolací súd neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorej súčasťou sú okrem iných aj zhora uvedené rozhodnutia. Argumentácia žalovanej, že skutkový stav v preskúmvanej veci je odlišný od obdobných rozhodnutí najvyššieho súdu, spočívajúca v tvrdeniach, že v „posudzovanej úverovej zmluve je uvedené z akého dôvodu sa vlastne čerpá „vyšší úver“ a „predmet financovania B bol v úverovej zmluve jasne a zrozumiteľne rozpísaný“ podľa názoru dovolacieho súd nesvedčí o inom skutkovom stave odôvodňujúcom odlišné než už prijaté právne závery.

18. Čo sa týka druhej žalovanou položenej otázky v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a síce „či je dodávateľ viazaného spotrebiteľského úveru hmotnoprávne zodpovedný za kvalitu financovania tovaru alebo služieb“ dovolací súd uvádza, že takisto ako v prípade prvej nastolenej otázky aj touto (druhou otázkou) sa už vo svojej judikatúre zaoberal, a to v už spomínanom rozsudku najvyššieho súdu z 30. novembra 2022 sp. zn. 4Cdo/322/2020. Uviedol pritom, že „dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky ex post nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania. Všeobecne princíp subsidiarity vychádza z toho, že najlepšie postaveným k plneniu úloh sú najnižšie články hierarchie súdov; vyššie články systému zasahujú len vtedy, kedy už prípad nemôže byť riešený na úrovni článku nižšieho. Ide o všeobecný princíp organizácie celej spoločnosti a súdnictva osobitne....Z uvedeného teda vyplýva, že dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania; v takom prípade strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, predmetná otázka sa nestala predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemal možnosť v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť aj vo vzťahu k existujúcej judikatúre najvyššieho súdu“. V hore uvedenom prípade (sp. zn. 4Cdo/322/2020) odvolací súd neposudzoval nastolenú otázku žalovanej a preto najvyšší súd konštatoval, že sa jej preskúmania nemôže úspešne domáhať ani v dovolacom konaní. Mal za to, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala

celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne); hodnotové obmedzenie prípustnosti opravného prostriedku nepredstavuje odmietnutie spravodlivosti. Z uvedeného možno urobiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. Obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

19. Dovolací súd uzatvára, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia právnej otázky č. 2 a otázka č. 1 už bola v minulosti judikatúrou najvyššieho súdu vyriešená so závermi, ktoré sa stali súčasťou ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu a od týchto sa odvolací súd neodklonil.

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej, v ktorom namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP odmietol, a to podľa § 447 písm. c) CSP, keďže v prípade prvej položenej otázky smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné a § 447 písm. f) CSP (v prípade druhej položenej otázky) ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.